

> Retouradres POSTBUS 20201 2500 EE 'S-GRAVENHAGE

Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Korte Voorhout 7
2511 CW 'S-GRAVENHAGE
POSTBUS 20201
2500 EE 'S-GRAVENHAGE
www.rijksoverheid.nl/fin

Ons kenmerk
2025-0000492625

Uw brief (kenmerk)

Datum 31 oktober 2025
Betreft Reactie op onderzoek Significant APE over het hoge btw-
tarief op logies per 1-1-2026

Geachte voorzitter,

Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen heeft de Tweede Kamer de motie Vermeer¹ aangenomen waarin wordt gevraagd om een reactie op het onderzoek van Significant APE, waarin wordt toegelicht hoe rekening is gehouden met gedragseffecten in de raming. Daartoe zal ik eerst kort stilstaan bij de uitkomsten van de impactanalyse, waarna ik zal ingaan op de wijze waarop gedragseffecten worden meegenomen in de raming.

Uitkomsten impactanalyse

Significant APE heeft op basis van verschillende methodes een analyse uitgevoerd naar de verwachte gevolgen van de btw-verhoging op logies van 9% naar 21%. Uit de data-analyse blijkt dat consumenten bij kleine prijsverhogingen waarschijnlijk in zeer beperkte mate minder overnachtingen boeken. Uit de enquête blijkt dat consumenten prijsgevoelig zijn bij een btw-verhoging naar 21%. Significant APE geeft hierbij aan dat het effect in werkelijkheid waarschijnlijk kleiner is dan volgt uit het enquêteonderzoek omdat mensen hun toekomstige gedrag vaak overschatten. De lagere vraag naar overnachtingen leidt tot een afname van de omzet van hotels en vakantieparken. Significant APE schat dat een eventueel omzetverlies af zal hangen van segment, regio en type vakantie. Zo zijn budgetovernachtingen prijsgevoeliger dan overnachtingen in het luxesegment.

Gedragseffecten in de raming

Net als uw Kamer hecht ik eraan dat ramingen voldoen aan de eisen van zorgvuldigheid en accuraatheid. Het is mijn overtuiging dat de raming voor het afschaffen van het verlaagde btw-tarief op logies daaraan voldoet. De raming is volgens de geldende standaarden opgesteld en gecertificeerd door het Centraal Planbureau.

De effecten van de btw-verhoging op logies op het aantal overnachtingen werken op verschillende wijze door in de budgettaire raming. Bij ramingen voor btw-maatregelen wordt aangenomen dat sprake is van een constante spaarquote. Dit betekent dat wanneer mensen minder uitgeven aan overnachtingen, zij meer

¹ Kamerstukken II 2025/26, 36 800 IX, nr. 16.

gaan uitgeven aan andere (btw-belaste) goederen of diensten. Denk bijvoorbeeld aan een dagje extra winkelen of naar de dierentuin. Per saldo leidt dit dan niet tot een derving van btw-inkomsten. Voor overnachtingen die naar het buitenland verschuiven ligt het anders. Daarvoor is aangenomen dat de btw voor 75% wordt doorberekend in de prijs en sprake is van een vraagelasticiteit van -0,75. Dat wil zeggen dat de vraag met 0,75% afneemt als de prijzen met 1% stijgen. Deze waarden sluiten aan bij het basisscenario in het onderzoek van Significant APE.

Ons kenmerk
2025-0000492625

Bij de raming van budgettaire effecten van belastingmaatregelen geldt als basisregel dat alleen de directe effecten van de maatregel op de grondslag van de betreffende belasting zelf meegenomen worden, zonder de macro-economische doorwerking daarvan. Dit is lijn met de begrotingsregels en staat ook in de CPB-publicatie over gedragseffecten bij belastingmaatregelen². De reden hiervoor is dat macro-economische effecten zeer onzeker zijn en bovendien lastig toe te rekenen zijn aan een maatregel. Ook kunnen tegelijkertijd positieve effecten optreden. Bijvoorbeeld, wanneer consumptie verschuift van logies naar andere goederen en diensten, zoals hiervoor beschreven, stijgen de belastinginkomsten in die sectoren ook mee.

Tot slot

Deze btw-verhoging dient om een breed koopkrachtpakket te financieren. Daarnaast bestaat er een breed gedeelde opvatting dat er iets gedaan moet worden met de grote hoeveelheid negatief geëvalueerde fiscale regelingen. Het verlaagde btw-tarief voor logies is niet doelmatig en voldoet niet aan het toetsingskader fiscale regelingen: de regeling heeft geen eenduidig geformuleerd doel en de noodzaak voor financiële interventie is, zoals ook blijkt uit de evaluatie van de verlaagde btw-tarieven uit 2023, niet aangetoond. De invoering van het verlaagde btw-tarief is in 1969 gerechtvaardigd met 'de zwakke concurrentiepositie van Nederland ten gevolge van klimatologische omstandigheden'. Het kabinet is van mening dat het klimaat op dit moment geen belemmering vormt voor toerisme in Nederland.

Dat neemt niet weg dat het kabinet onderkent dat de btw-verhoging op logies een impact heeft op de betrokken sector, zoals ook uit de impactanalyse blijkt. Het kabinet zal, naast deze analyse voorafgaand aan de invoering, de ontwikkelingen vanaf 2026 volgen en de Kamer hierover informeren.³

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën –
Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane,

Eugène Heijnen

² Gedragseffecten belastingmaatregelen 2025

³ Kamerstukken II 2025/26, 36 800, nr. 2 p. 61.

TER BESLISSING

Aan

Persoonsgegevens

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

nota

Reactie op onderzoek Significant APE over het hoge btw-tarief op logies per 1-1-2026

Datum

17 oktober 2025

Notanummer

2025-0000492627

Bijlagen

1. Kamerbrief TK – Reactie op o
2026
2. Kamerbrief EK – Reactie op o
2026

Aanleiding

Op 24 juni heeft uw voorganger een impactanalyse gedeeld met de Tweede Kamer over de btw-verhoging op logies per 1-1-2026. Tijdens de Algemene Financiële Beschouwingen is de motie Vermeer¹ aangenomen waarin wordt gevraagd om vóór de behandeling van het Belastingplan 2026 met een reactie te komen op dat onderzoek van Significant APE, waarin wordt toegelicht hoe rekening is gehouden met gedragseffecten in de raming.

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met het verzenden van bijgevoegde Kamerbrieven naar de Eerste en de Tweede Kamer? Zo ja, dan kunt u beiden ondertekenen.
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Akkoord.

Akkoord.

Kernpunten

- De brief begint met een korte samenvatting van de uitkomsten van het onderzoek van Significant APE. De onderzoekers hebben op basis van verschillende methodes een analyse uitgevoerd naar de verwachte gevolgen van de btw-verhoging op logies van 9% naar 21%. Door de prijsstoe name zullen overnachtingen afnemen, wat leidt tot een lagere omzet.
- Vervolgens wordt aangegeven dat de raming volgens de geldende standaarden is opgesteld en gecertificeerd is door het Centraal Planbureau.
- De effecten van de btw-verhoging op logies op het aantal overnachtingen werken op verschillende wijze door in de budgettaire raming. Verschuiving van uitgaven aan overnachtingen naar andere uitgaven leidt per saldo niet tot een derving van btw-inkomsten. Een verschuiving van overnachtingen naar het buitenland leidt wel tot een derving. Daar is in de raming rekening mee gehouden.
- Zowel positieve als negatieve doorwerkingen op andere belastinginkomsten worden conform de begrotingsregels niet meegenomen in de raming van het effect van een beleidsmaatregel.

¹ Kamerstukken II 2025/2025 nr. 36800-IX-16.

- De brief eindigt met de onderbouwing voor de verhoging (onderdeel koopkrachtpakket), een erkenning van de impact, en een toezegging voor de monitoring daarvan.

Toelichting

- Uit de data-analyse blijkt dat consumenten bij kleine prijsverhogingen waarschijnlijk in zeer beperkte mate minder overnachtingen boeken. Uit de enquête blijkt dat consumenten prijsgevoelig zijn bij een btw-verhoging naar 21%. Significant APE geeft hierbij aan dat het effect in werkelijkheid waarschijnlijk kleiner is doordat bekend is dat mensen hun toekomstige gedrag vaak overschatten.
- Bij ramingen voor btw-maatregelen wordt aangenomen dat sprake is van een constante spaarquote. Dit betekent dat wanneer mensen minder uitgeven aan overnachtingen, zij meer gaan uitgeven aan andere (btw-belaste) goederen of diensten. Per saldo leidt dat niet tot een derving van btw-inkomsten. Overnachtingen die naar het buitenland verschuiven leiden wel tot een derving. Daar is in de raming rekening mee gehouden. Daarbij is aangenomen dat de btw voor 75% wordt doorberekend in de prijs en sprake is van een vraagelasticiteit van -0,75. Dat wil zeggen, als de prijzen met 1% stijgen dan neemt de vraag met 0,75% af. Deze waarden sluiten aan bij het basisscenario in het onderzoek van Significant APE.
- Doorwerkingen op andere belastinginkomsten worden niet (direct) meegenomen in ramingen van beleidsmaatregelen. De reden hiervoor is dat dit soort effecten zeer onzeker zijn en bovendien lastig toe te rekenen zijn aan een maatregel. Ook kunnen tegelijkertijd positieve effecten optreden. Bijvoorbeeld, wanneer consumptie verschuift van logies naar andere goederen en diensten, zoals hiervoor beschreven, dan stijgen de belastinginkomsten in die sectoren.
- Het verlaagde btw-tarief voor logies is niet doelmatig en voldoet niet aan het toetsingskader fiscale regelingen: de regeling heeft geen eenduidig geformuleerd doel en de noodzaak voor financiële interventie is, zoals ook blijkt uit de evaluatie van de verlaagde btw-tarieven uit 2023, niet aangetoond. De invoering van het verlaagde btw-tarief is in 1969 gerechtvaardigd met 'de zwakke concurrentiepositie van Nederland ten gevolge van klimatologische omstandigheden'. Het kabinet is van mening dat het klimaat op dit moment geen belemmering vormt voor toerisme in Nederland.

Communicatie

Uw woordvoerder is aangehaakt.

Politiek/bestuurlijke context

- Bij de beantwoording van de schriftelijke vragen over de impactanalyse die op 9 oktober zijn gedeeld met de Eerste Kamer is toegezegd om de reactie op de motie-Vermeer ook te versturen aan de Eerste Kamer.
- Eerdergenoemde motie Vermeer is met 145/150 stemmen aangenomen. Alleen PvdD en VOLT hebben tegen de motie gestemd.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.